

7. 12. 2012

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Elektronické obchodování v prostředí nadnárodních korporací v roce 2013

Do 31. 12. 2012 je i Česká republika vázána k harmonizaci právní úpravy se Směrnicí Rady 2010/45/EU, která mění Směrnicí 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty. Jednou z ustanovení, které by mělo být novelizováno je i oblast elektronických dokladů. Jak se promítne tato skutečnost do e-business smluvních vztahů?

S globalizací trhu se obchodní společnosti ocitají stále častěji tváří v tvář elektronickému obchodování nikoliv na úrovni spotřebitelských smluv, ale na úrovni obchodních smluv sjednávaných mezi obchodními subjekty při jejich podnikatelské činnosti. V rámci B2B narůstá potřeba pružného využívání elektronických prostředků a pro větší mezinárodní korporace i odbourání administrativní zátěže, jak při sjednávání smluvních vztahů, tak při samotné fakturaci. **Za tímto účelem jsou podporovány a zaváděny elektronické systémy umožňující elektronickou kontraktaci napříč jednotlivými státy. Tento model je pak zakončen vystavením elektronického účetního dokladu.** Systémy se vyznačují jednoduchostí automatizovaných výstupů potvrzujících akceptaci objednávek a obchodních podmínek druhé strany a zejména **realizací všech posloupných kroků výhradně v elektronickém prostředí.** Obdobně pak archivace je založena na totožných principech. Strany tak přistoupí na podmínky poskytovatele, který takovýto systém provozuje a je schopen nejen zaručit jeho technický provoz, bezpečnost a důvěryhodnost zpracování dat, ale také archivování smluvních a daňových dokladů; to vše pak v úrovni mezinárodního prostředí nejen na úrovni Evropy. Jak je české právo připraveno od roku 2013 na využívání elektronických komunikačních systémů zajišťujících jak možnost sjednávání smluvních vztahů jejich prostřednictvím tak elektronické fakturace?

Po právní stránce se uvedené elektronické systémy zaměřují, jak **na proces elektronické kontraktace, tak na elektronickou fakturaci.** V rámci elektronické kontraktace v českém právním prostředí je pozornost zaměřena zejména na oblast spotřebitelských smluv a postavení spotřebitele při uzavření smluv, kde jsou užity prostředky komunikace na dálku, a to § 53 zák. č. [60/1964](#) Sb., občanského zákoníku, v platném znění (dále jen „občanský zákoník“), včleněného do hlavy páté. Mimo oblast spotřebitelských smluv podnikatelské subjekty nutně musí opřít elektronickou kontraktaci o občanský zákoník. Vycházíme-li ze skutečnosti, že smlouvu strany uzavřely písemně, avšak za použití elektronických prostředků, je právní úkon učiněný elektronickými prostředky vnímán jako písemný, pokud podle § 40 odst. 4 občanského zákoníku, v platném znění (dále jen „občanský zákoník“), umožňuje zachycení obsahu právního úkonu a určení osoby, která právní úkon učinila. **V souvislosti s §40 odst. 3 občanského zákoníku je však písemný úkon platný, je-li podepsán jednajícím osobou. V případě úkonu učiněného elektronickými**

prostředky stávající dikce uvádí, že tento podpis „může“ být i elektronický podle zvláštních předpisů. Přes uvedenou výkladově spornou dikci v zájmu dostatečné ochrany práv smluvních stran lze doporučit, aby úkony učiněné elektronickými prostředky byly i elektronickým podpisem podepsány v souladu se Zákonem č. [220/2000](#) Sb., o elektronickém podpisu, v platném znění pozdějších změn a doplnění, (dále jen „zákon o elektronickém podpisu“), pokud se má jednat o **právní úkon v písemné formě.** Nemusí se nutně jednat jen o zaručený elektronický podpis. Zákon o elektronickém podpisu upravuje, kdy lze podpis označit jako elektronický a kdy jako zaručený elektronický podpis, a to v souladu zvláště se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 99/93/ES ze dne 13. prosince 1999 o zásadách Společenství pro elektronické podpisy.

Po rekonstrukci novým občanským zákoníkem, **zák. č. 89/2012 Sb., pak ve svém §562** uvádí obdobně, že písemná forma je zachována i při právním jednání učiněném elektronickými nebo jinými technickými prostředky umožňujícími zachycení jeho obsahu a určení jednatelů. V oblasti elektronického podpisu se přibližuje evropské legislativě, kdy se má za to, **„že záznamy údajů o právních jednáních v elektronickém systému jsou spolehlivé, provádějí-li se systematicky a posloupně a jsou-li chráněny proti změnám.“** Právní úkony prováděné prostřednictvím elektronických systémů pracujících na bázi systematickosti a posloupnosti se schopnosti prokázání statusu důvěryhodnosti a spolehlivosti naleznou oporu již v samotné základně právního jednání. Na straně druhé je však §561 nadále vyžadován k platnosti právního jednání učiněného v písemné formě podpisem jednatelů a v zásadě shodně se současnou úpravou se stanoví, že podpis může být nahrazen mechanickými prostředky tam, kde je to obvyklé. Co se týká elektronického podpisu, uvádí výslovně, že „jiný právní předpis stanoví, jak lze při právním jednání učiněném elektronickými prostředky písemnost elektronicky podepsat“. Nadále tedy pro oblast e-kontraktace tam, kde strany komunikují písemně, ale elektronickými prostředky, lze z důvodů právní jistoty postavení účastníků v právních vztazích setrvat na využití formy elektronického podepisování v souladu se zákonem o elektronickém podpisu.

Určitá disproporce přetrvává při porovnání s vystavováním elektronických daňových dokladů. Zásada systematickosti a posloupnosti spojená s důvěryhodností a autenticitou záznamů je klíčová i z pohledu evropské legislativy. Směrnice Rady 2010/45/EU ze dne 13. července 2010, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o pravidla fakturace. Na základě změn provedených v čl. 232 a 233 je řešena elektronická fakturace tak, že se umožňuje použít elektronickou formu za předpokladu, že **s použitím elektronické faktury souhlasí příjemce.** Zda se bude jednat o elektronický doklad se zaručeným podpisem nebo prostřednictvím elektronické výměny dat označované jako EDI (Electronic Data Interchange) nehraje hlavní roli, neboť tyto technologie jsou nadále uvedeny jen příkladmo vedle kontrolních mechanismů podnikových procesů. **Důraz je kladen na věrohodnost původu faktury, neporušenost jejího obsahu a její čitelnost, které musí být zajištěny od okamžiku vystavení faktury do konce doby jejího uchování. Každá osoba povinná k dani si zvolí způsob zajištění věrohodnosti původu faktury, neporušenosti jejího obsahu a její čitelnosti ve formě jakýchkoli kontrolních mechanismů podnikových procesů, které vytvářejí spolehlivou auditní stopu mezi fakturou a dodáním zboží nebo poskytnutím služby.** Ať už tedy praxe předcházející mnohdy legislativní vývoj inklinuje již k používání jiných souborových formátů na bázi sjednaného způsobu výměny dokladů mezi stranami, jedná se o jeden z kroků uvolňující otežku na cestě vedoucí k posílení flexibilitě e-business vztahů mezi podnikatelskými subjekty řídicími se českým právním rádem.

V členských státech včetně České republiky by mělo dojít do 31. 12. 2012 k harmonizaci se Směrnicí 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, ve znění Směrnice Rady 2010/45/EU ze dne 13. července 2010, když v této chvíli je novela Zákona o Dáni z přidané hodnoty č. [234/2004](#) Sb. ve znění pozdějších změn a doplnění, součástí kontroverzního sněmovního

tisku [733/0](#) ze dne 27. 6. 2012. V navrhovaném znění se pak výslovně pouze stanoví § 26, že s použitím daňového dokladu v elektronické podobě musí souhlasit osoba, pro kterou se plnění uskutečňuje. Podmínka věrohodnosti původu, neporušenosti obsahu a čitelnosti daňových dokladů je řešena nově navrhovaným zněním § 34, který plně odpovídá již shora zde označené Směrnici Rady 2010/45/EU.

Mgr. Eva Václavíková,
právník

[ArcelorMittal Ostrava a. s.](#)

Vratimovská 689
707 02 Ostrava, Kunčice

Tel.: +420 595 684 542

Fax: +420 595 686 128

e-mail: eva.vaclavikova@arcelormittal.com

Literatura:

1. Zákon č. [60/1964](#) Sb., občanský zákoník, v platném znění pozdějších změn a doplnění
2. Zákon č. 89/2012, občanský zákoník, účinný od dne 1. 1. 2014
3. Zákon č. [220/2000](#) Sb. ze dne 29. června 2000, o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu) v platném znění pozdějších změn a doplnění
4. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 99/93/ES ze dne 13. prosince 1999 o zásadách Společenství pro elektronické podpisy
5. Directive 2006/112/EC as amended by Council Directive 2010/45/EU of 13 July 2010
6. Směrnice Rady 2010/45/EU ze dne 13. července 2010, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o pravidla fakturace
7. Sněmovní tisk 733/0, Novela zákona o dani z přidané hodnoty - EU
8. Zákona o Dani z přidané hodnoty č. [234/2004](#) Sb. ve znění pozdějších změn a doplnění

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)

- [Převodní ceny v judikatuře a sporech se správcem daně](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)